

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf.,
Nux. Augenfild & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Ooppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifar
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA” ieșe în fie-care zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80, etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu d-nul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 275.

Brașov, Vineri 12 (25) Decembrie.

1903.

Consecințele regicidului.

(a) Au trecut șase luni, de când
tînărul rege al Serbiei, Alexandru, își
dormea somnul de veci într'un colț
părăsit al cimiterului de la biserica
veche a sf. Marcu din Belgrad.

La capul lui s'a pus în Iunie,
luna în care asasinii i-au curmat
viața, o cruce de lemn, care a cos-
tat doi dinari. Atunci nu s'a găsit
în totă Serbia o mână pișă, care
să fi pus pe mormântul lui un bu-
chet de flori.

Vara a trecut cu bogățiile și mi-
resmele naturii. Mormântul lui Ale-
xandru se află tot acolo, având și
acuma crucea de lemn la cap. A ve-
nit erna cu rigorea ei ofilitore de
ori ce vegetațiune și — ce contrast!
mormântul lui Alexandru abia de
curând încă atât de părăsit, într'o
diminută s'a găsit acoperit de flori...

Publicasem de curând în foia
noastră descrierea unui cronicar por-
tughez, care raportază despre detro-
narea lui Sancho II din secolul XIII.

A fost un domnitor ticălos și
destrăbălat acel Sancho, care risipia
averea țării în petreceri desfrinate și
nu avea grija poporului. Și mai marii
țării vădând aceasta, au hotărât în
comun acord să-l lipsescă de coronă,
să-l scieptre, de sabia dreptății, și să-l
răstorne de pe tron. Și cum au ho-
tărât, așa au și făcut, simbolisând
actul acesta prin un ceremonial ese-
cutat asupra unui manechin în piața
Lisabonei. Mai marii țării puseră
după aceea coronă pe capul lui Al-
fonso, fratele lui Sancho, și dădură
în mână sceptrul, îl încinseră cu sa-
bia dreptății și îl puseră pe tron. Și
poporul beat de bucurie juca pe pie-
tele publice, er în virful dealurilor
se aprinseră focuri în semn de bu-
curie. Scăpase țera de un rege ne-
vrednic. Ear séra târziu, când San-
cho II se întorcea de la vânătoare și
petreceri, a găsit porțile orașului în-
chise și nici în celelalte orașe nu

fû primit, așa că s'a vădut silit să
prîbegescă prin țări streine.

Fără să vrem ni-s'a sugerat idea
de a face o comparație între detro-
narea de acum 6—7 sute de ani,
descrișă de cronicarul portughez, și
între felul cum au găsit de cuviință
Sérbii din secolul XX să scape de
regele lor, pe care ei îl socoteau ne-
vrednic.

Comparația ce am făcut'o n'a
ieșit de loc favorabilă pentru asa-
sinii de la Belgrad.

Asupra masacrului săvîrșit în
noptea de 10 Iunie în conacul din
capitala Serbiei, opinia publică nu
putea de altminteri să fie decât una
și aceeași în totă Europa.

De la început ne-am pronunțat
asupra barbariilor fără analogie în
istoria universală, și nici un om cu
simțul moral echilibrat nu va pute
invoca nici măcar circumstanțe ate-
nuante pentru oribilul regicidiu de
la Belgrad.

Pardon! Ar fi fost o circum-
stanță, care ar fi putut mijloci, decât
nu ertarea, cel puțin scusarea crimei
în fața tribunalului opiniei publice.
Circumstanța aceasta ar fost, când
noul rege ar fi ordonat darea în
judecată a asasinilor și pe autorii
principali i-ar fi executat.

„Am asasinat pe rege, pentru
ca să scăpăm țera de el, fiind-că
era nevrednic. Crima noastră a fost
o crimă patriotică și murim și noi,
pentru-ca să o ispășim și să ușurăm
prin acesta poziția noului rege”. Așa
decă ar fi vorbit cei-ce au pus la
cale regicidul, — lumea ar fi in-
tins vîlul iertării peste cele întem-
plate.

Dér nu! Colonelul Mașin, colo-
nelul Damian Popovici și colonelul
Misić astăzi formeză anturajul cel
mai apropiat al noului rege și eser-
cită un fel de dictatură pretoriană
în Serbia. Poporul sérbesc însuși
este indignat, ér domnitorii străini
ne mai putend tolera conivența re-

gelui Petru cu asasinii, își revocă
rënd de rënd reprezentanții din
Belgrad.

Sîdarea moralei publice nu pôte
merge la infinit și regele Petru va
fi constrins a trage consecințele.

O altă întrebare este însă, decă
va pute el s'o facă acesta?

Memoriul Cehilor. Din *Brünn* se
anunță, că reuniunile politice cehe au de
gând a adresa Maj. Sale un memoriu, în
care să desfășore situația precară a nați-
unii cehe.

Răsboiul turco-bulgar inevitabil.
Se depeșeză din Londra, cu data de 21
Dec., că Boris Sarafoff fiind interviuat, a
declarat, că decă Puterile nu vor interveni
cu hotărîre, în primăvară va isbucni insu-
recțiunea în Macedonia. Sarafoff crede,
că răsboiul turco-bulgar este neevitabil.

Arestarea unui dragoman. „Agence
Nationale” din Paris află din Belgrad, că
tînărul doctor Troian Zivkovic, numit
dragoman al legațiunii sérbe din Con-
stantinopol, de îndată ce a ajuns în gara
acestui oraș, a fost arestat și ținut priso-
nier 24 de ore. În vremea asta s'a făcut
perchisițiune în geamantanele lui, confis-
cându-se cărți și documente. S'a făcut
apoi perchisițiune și asupra lui Zivkovic.
Acum densus a fost pus în libertate.
Agentul diplomatic sérb, Simici, a protes-
tat la Pörtă. Zivkovic e macedonean.

Urmările obstrucțiunii.

(Din discursul ministrului de honveđi Nyiri.)

Am semnalat erî, că ministrul de
honveđi Nyiri a ținut în ședința de Marți
a dietei un discurs, din care merită să re-
levăm următoarele:

Vorbind despre chemarea rezervelor
de întregire și a rezerviștilor de la honve-
đime în serviciu activ, respective la eser-
cițiu de arme, precum și despre reținerea
sub steag a soldaților din anul al treilea
de serviciu, — ministrul dișe, că măsura

acésta s'a luat din cauză, că contingentul
de recruți nu e votat încă. Chiar decă
s'ar vota imediat proiectul, recruții n'ar
puté intra în serviciu înainte de juméta-
tea lui Martie viitor. Cunoscințele cele
mai primitive nu și-le-ar poté câștiga noii
recruți, decât pe la mijlocul lunei Maiu
1904.

În Peninsula-balcanică situația poli-
tică este atât de nesigură și involvă ată-
tea eventualității și surprinderi, încât pe
noi, ca vecini, evenimentele de acolo ne
ating atât de aproape, încât singur numai
cu considerare la acesta ar fi o ușurință
pescătósă din parte-ne, decă am periclitat
forțele armate prin aceea, că n'am chema
sub arme cadrele suficiente. La acesta se
mai adauge și o altă pretensiune față cu
armata: ea adecă trebuie să fie gata față
cu ori-ce eventualitate și surprindere, ce
ne pote veni în tot momentul.

Legea dișe, că chiemarea sub steag
a rezervelor de întregire și a clasei celei
mai tinere a rezervei, trebuie să fie moti-
vată. Ei bine, nu este óre o împrejurare
deosebită în faptul, că până acum n'am
putut dispune asupra contingentului de
recruți pe 1903? Dér óre raporturile po-
litice din Peninsula balcanică nu sunt o
cauză și un motiv deosebit pentru luarea
acestei măsuri?

Nu rămâne, decî, decât să ne luăm
refugiul la primele trei clase ale rezervei
de întregire, ér acolo unde nu ne stau la
dispoziție rezerviști de întregire în număr
suficient, să recurgem la rezerviștii din
clasa mai tînără, pe timpul cât lacunele
în armată nu vor fi înlăturate prin noii
recruți.

În trecét observ, că decă e necesar
a fi reținuți sub stég feciorii, carî au îm-
plinit anul al treilea de serviciu, drept re-
compensă ei nu vor fi chemați la ulterio-
rele trei manevre, așa că prin serviciul
activ își vor fi făcut destul îndatorirei lor.
Mai observ, că deși chemarea rezerviștilor
de întregire a devenit o necesitate, totuși
prin acesta nu se prejudecă absolut grab-
nica votare a recruților. Cu cât se va
amâna votarea acesta, cu atât vom fi si-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Asilul doctorului Jingle.

Narațiune, de Felix Lilla.

— Fine. —

Trech diua și veni séra. Cina a fost
puțină și rea. Cartofi numai patru. După
cînd tînărul se culcă.

Așa a trecut prima di în asil. Eve-
rett n'a observat nimica suspect. În tim-
pul nopții fû deșteptat de câte-va ori
în somn prin sbieretele și urletele ne-
bunilor.

În cele două zile următoare nu se
făcu nici o schimbare în felul de traiu.
În fie-care diminută pe la órele 9 venia
doctorul Jingle la el în odaie spre a-l
măceța și a-i pipăi pulsul. Doctorul mor-
ta de două-ori „hm! hm!” și pleca.
Metodă nu se pôte mai simplă, de a cer-
eta bolnavii!

Reporterul era foarte necăjit, vădend,
că întreprinderea lui rămâne fără nici un
rezultat. El se hotărî atunci să încépă cu

rezistența. „Trebuie să fac un mare scandal
și apoi voi vedé, ce mi-se va întempla”
își gândia el.

În séra a treia își puse planul în
execuție cu efect mulțumitor.

Incepù să sbiere, că mîncarea e
próstă și cei patru cartofi prea puțin,
așa, că asilul lui Jingle ar fispelunca cea
mai miserabilă de escrocherie din totă
America. Cu un cuvânt, el făcu un tără-
boiú așa de mare, încât auzind acesta, veni
și doctorul la fața locului.

Everett, vădend pe doctorul, în-
cepù să urle și mai tare, ér lingura lui de
lemn o învîrtia amenințator în aer.

„Legăți-l” dișe doctorul Jingle.

Un al doilea gardian fû chemat,
care împreună cu Ridley luară reporterul
pe sus.

„O să-l îmblândim noi” dișe docto-
rul cu sânge rece. „Să-l puneți pentru
nopte în camera întunecósă. Asta o să-l
calmeze. Și decă până mâne nu se face
bine, o să încercăm cu dușul rece”.

Everett fû dus pe nisce scări în sub-

sol. Când ajunseră jos, Ridley aprinse un
felinar.

„Hm, totuși să nu-l punem în ca-
mera întunecată” dișe Ridley.

„De ce nu?” întrebă al doilea gar-
dian. „Tot nu e nimeni acolo”.

Ridley îi șopti celuilalt la ureche:
„Eu am acolo patru sticle de rum și una
de cognac, un jambon și alte mezeluri. Doc-
torul și așa nu intră nici-odată în această ca-
meră, ér nebunul ăsta s'ar năpusti de si-
ger asupra băturilor și mîncărilor. Pre-
cum ved eu, apetitul nu-i lipsesce. Ha, ha!”

„Ei? Și n'am poté noi să scótem de
acolo sticlele și mezelurile?”

„Nu se pôte. De-ocamdată acolo sunt
mai bine plasate”.

Ori-cât de încet șoptiau cei doi, to-
tuși Everett a înțeles câte ceva din con-
versație. Étă cum steteau lucrurile: Rid-
ley furase obiectele amintite din deposi-
tul stăpânului, cu gând de a-le vinde la
ocazie séu eventual a-se ospéta cu ele,
și a găsit, că în odaia întunecată ar fi
mai bine păstrate, decât ori unde.

„Ei bine, ce e de făcut?” întrebă

al doilea gardian. „Unde să băgăm pe
tînărul?”

„Să-l ducem pentru nóptea asta în
celula secretă la nebunul cel bătrân, care
mai bine de un an se încăpățîneză în ro-
lul séu de mut, care și-a perdut graiul”,
răspunse Ridley.

„Și decă doctorul va afla?”

„N'o să afle nimica. E vorba să stea
acolo numai nóptea asta. Diminéta, când
vom aduce mîncarea bătrânului, vom
scóte pe tînărul”.

„Decă e așa, atunci mă învoiesc
și eu”.

Everett fû dus mai departe de cătră
cei doi gardieni. Ridley deschise ușa de la
pivnița de cărbuni și pe urmă o a doua ușă.

Reporterul fû vîrit într'o celulă în-
tunecósă suterană, în care nu pētrun-
dea decât o rață de lună pe-o gaură din
boltitură.

„Ah, iubita mea Geraldină,” ofta sēr-
manul.

„Acolo în întuneric poți să fanta-
sezî cât îți place de Geraldina ta” dișe
Ridley rînjindu-se. „Bătrânul din colț nu

liți a ține sub arme pe rezerviștii de întregire.

Continuând ministrul spune, că la toamnă se vor limita concediile și subofițerii de la armata comună vor fi probabil reținuți peste termen, pentru a da instrucția necesară anului viitor.

Se ocupă apoi cu obstrucția și dice, că măsurile amintite sunt toate urmări fatale ale obstrucțiunii. Dice între altele, că obstrucția poate deveni foarte periculoasă, decât elementele, care au stat până acum pasive, vor intra în parlament.

O anomalie,

care ar trebui delăturată.

Brașov, 10 Decembrie v. 1903.

În numărul de Lună al „Gazetei” s'a publicat o notiță, în care se spune, că Duminecă în 14 l. c. la biserica Sf. Nicolae din Brașov-Scheiü „se va ține sinodul parochial, în care comisiunea sinodală aleasă la finea lui Septembrie a. c. își va prezenta darea sa de seamă despre întreaga activitate de un an a comitetului și a epitropiei parochiale”.

Cum? — va întreba cineva. Sinod parochial acum? — De bună seamă un sinod extraordinar, poate pentru întregirea postului de al treilea paroch, devenit vacant prin trecerea la cele eterne a veteranelor protopop Ioan Petric, întâmplată înainte de acesta cu unsprezece luni!

Dér nu poate fi vorba de sinod extraordinar, de orice se spune anumit, că în sinodul ce se va ține Duminecă viitoare se va discuta „darea de seamă (despre întreaga activitate de un an a comitetului și a epitropiei parochiale”.

Atunci poate că se tractează despre raportul comitetului și ale epitropiei parochiale relativ la activitatea lor și la împrejurările parochiei, pe anul ce se va încheia peste două trei săptămâni, deși „Statutul organic” al Bisericii române gr. or. prescrie, ca sinodele ordinare, în care au a se prezenta dările de seamă ale comitetului și epitropiei parochiale, precum și socotelile pe anul expirat, ca aceste sinode, repet, să se țină în decursul lui Ianuarie în fie-care an!

Dér nici poveste despre așa ceva.

După cum se poate înțelege, din câtva cuvintele reproduse mai sus după notița publicată în numărul de Lună și după cum pot afirma cu toată pozitivitatea, nu e vorba de tractarea raportului și a socotelilor parochiei pe anul curent, ci de raportul și socotelile pentru anul 1902, lucru care după prescrierile „Statutului organic” trebuia să se întimplă la începutul anului și nu la sfârșitul lui.

Va să știe, în parochia S-tului Nicolae din Brașov-Scheiü, una din parochiile cele mai de frunte din Archidieceasă,

nu se observă una din dispozițiunile cele mai însemnate ale „statutului organic” față de comunele bisericesci.

Și nu este tocmai lucru nou lucrul acesta. De un șir de ani ne-am cam obișnuit, ca sinodele parochiale, în loc de Ianuarie, să le ținem peste vară, mai cu seamă în lunile Iulie și August, când multă lume lipsește din oraș și când după părerile unora „lucrurile se pot rezolva mai expeditiv”. Dér anul acesta, când avea să se facă reconstituirea comitetului parochial și a epitropiei parochiale, amânarea pare-că s'a întins prea de tot.

Pe când în alte părți s'au ținut și sinodele protopresbiterale (dic „în alte părți”, căci la noi până în prezent nu s'a ținut nici acest sinod prescriș de „statut” pentru luna lui Februarie), pe când diecezele și chiar și metropolia s'au reorganizat pentru un nou trieniu, pe atunci la vestita biserică a S-tului Nicolae din Brașov Scheiü se convocă sinodul ordinar pentru cercetarea lucrărilor din a. 1902 numai la finea lui Septembrie 1903 și până când comisiunea sinodală se vină cu darea sa de seamă asupra lucrărilor comitetului și ale epitropiei parochiale, se apropie sfârșitul anului, așa încât un nou raport și un nou rând de socotelii bat la ușă!

Dér va dice cineva: Biserica sf. Nicolae are agende numeroase, care nu se pot încheia așa de ușor, și aceste agenda s'au înmulțit și mai tare, când biserica exploatează în regie proprie una din cele două moșii, ce le posedă în România.

Răspunsul este: Dacă diecezele, cari sunt nise organisme cu mult mai complicate, își pot termina la timp agendele lor cu atât mai ușor o poate face acesta o parochie, mai ales când pentru purtarea afacerilor administrative are 3 funcționari plătiți: primul epitrop plătit, contabil plătit, secretar plătit.

Și această nerespectare a dispozițiilor „Statutului organic” nu numai face o conturbare neplăcută în organismul bisericesc, ale cărui părți sunt legate unele de altele întocmai ca mecanismul unui orologiu, ci chiar față cu conducerea și față cu diferitele interese morale și materiale ale parochiei poate avea urmările cele mai nefavorabile.

Mai întâiu parochienii nu pot avea la timp informațiunile de lipsă despre situațiunea parochiei și despre administrarea averii bisericesci, și astfel află hrană fel de fel de bănueli față de conducătorii parochiei.

Mai departe ținându-se prea târziu sinodele parochiale, membrii parochiei nici nu-și pot valida pe deplin drepturile lor. Așa d. e. ce înțeles mai are votarea bugetului bisericeii pe anul curent acum, când anul este aproape de încheiere, sau ce noimă ar avea propunerea unui paro-

chian menită a-se pune în executare încă în decursul acestui an?

Chiar și dreptul de alegere al parochienilor devine în mare parte iluzoriu. Comitetul și epitropia parochială, ale căror mandate expirau cu 31 Decembrie 1902 și-au păstrat puterea în mod volnic încă un an de zile, încât viitorul comitet, voind să rămână în conformitate cu întreg organismul bisericeii, nu va putea funcționa trei ani, după cum prevede „Statutul organic”, ci numai doi.

Dér anomalia această are urmări și mai grave. Este cunoscut, că biserica Sf. tului Nicolae este una din proprietățile școlilor centrale române din Brașov, a acelor institute de creștere și de învățământ, cari s'au ridicat și s'au susținut până acumă cu atâtea greutate, și la cari orî și care Român de inimă privește ca la un mărgăritar scump al născutului nostru. Și e natural, ca orî și ce neregularitate, orî și ce conturbare în bunul mers al afacerilor bisericeii, să aibă înfruntare nefavorabilă și asupra administrației școlare. Neregula de la biserică trebuie să se reflecteze și asupra școlii, după cum eu dureră a trebuit să constatăm cu deosebire anul acesta.

E' încă destul de vie în memorie regretabila neînțelegere între cele două parochii proprietare ale școlii (biserica sf. Nicolae din Scheiü și a sf. Adormiri din cetate) întâmplată între anii 1897 și 1899, neînțelegere, care amenința să ruineze aceea ce strămoșii noștri creaseră cu atâtea jertfe și susținuseră o jumătate de vîc cu atâtea greutate. Această neînțelegere se putu delătura numai în urma repețitelor stăruințe ale autorităților noastre bisericesci, și ca pe viitor să nu se mai pōtă întâmpla astfel de incidente regretabile și periculoase, reprezentanții celor două biserici comproprietare, întruniți în „delegațiunii școlare”, stabiliră un regulament pentru afacerile interne ale organelor administrative ale școlilor în chestiune și acest regulament a fost întărit în 3 Ianuarie 1900 și de Consistoriul archidieceșan, în frunte cu I. P. S. Sa părintele Metropolit Ioan Meșianu.

Pentru susținerea bunei înțelegeri între cele două parochii, dispozițiunile acestui regulament trebuiau observate cu toată sfințenia.

Dér ce se întâmplă? — Pe când § 6 al regulamentului în chestiune prescrie, ca „Delegațiunile școlare” să se realogă din trei în trei ani și să se constituie la începutul fie-cărui termen cel mult până la finea lui Februarie, pe atunci la școlile noastre funcționează și acum încă tot delegațiunile intrate în funcțiune în Martie 1900. Și anomalia este cu atât mai mare, căci parochia din cetate și-a ales deja de multă vreme delegații săi pentru trieniul 1903—1905, și cu toate acestea în

funcțiune sunt tot delegații cei vechi, al căror mandat a expirat de aproape un an de zile.

Și care este cauza acestei stări anormale, care poate să espună din nou școlă la o mulțime de neplăceri și care poate foarte ușor deschide din nou rana vindecată așa de anevoie acum trei ani?

Nimic alt-ceva, decât că parochia noastră dela sf. Nicolae n'a avut încă răgaz, de la 1 Ianuarie până acum, să comchieme un sinod, în care să se aleagă o nouă delegațiune școlară — și astfel neregula de la biserică a trebuit să se transmită și la școlă.

În orî și ce cas o astfel de stare anormală nu mai e de suferit. E de dorit, ca toate elementele bune din parochie să se concentreze și să caute în sinodul de Duminecă viitoare să aducă din nou lucrurile în văgășul lor regulat. De altă parte credem, că și Vener. Consistoriul archidieceșan nu va mai suferi pe viitor anomalia, despre care mi-am luat voie a vorbi în rândurile de mai sus, ci va sili pe cei din fruntea trebilor bisericesci să-si facă datoria.

Un parochian.

Duplica noastră.

„Libertatea” din Orăștie în numărul său ultim dela 6 (19) Decembrie a. c. se succese, se svfcolesce și se muncesce, de-ți e milă de ea, spre a se desvinovați, spre a-și justifica atacurile ei necalificabile contra „Gazetei”.

Zadarnice silințe, căci, neavînd bărbăția de a-și recunoște greșela, se vede silită a-și lua din nou refugiu la jupă-nesa minciună, care o învață a falsifica totul, a spune neadevăr.

Dér să trecem la dovezi.

„Libertatea” recunoște, că atacul ei veninos contra foiei noastre a fost scris „în cuvinte cam aspre” și umblă să mîntuie pe Dr. A. Vlad de orî-ce răspundere, dicînd, că — „n'a avut scire de aceea notiță înainte de a apăre, venise adecă în momentul ultim și notița a fost publicată fără de a i-se arăta d-sale întâiu”.

Mai departe spune „Libertatea”, că „Gazeta” prin „pășirea” ei a „scos din răbdări” pe cel ce a scris notița, care apoi „i-a ripostat în cuvinte cam nestăpănite”.

În fine mai recunoște foia din Orăștie, că „Gazeta” la timpul său a luat act de vorbirea din dietă a lui Dr. A. Vlad, în care acesta declarase, că n'are încredere în Tisza.

Tote aceste le recunoște și le spune „Libertatea”. Numai un lucru nu vrea să recunoască, că a atacat „Gazeta” fără de cel mai mic temei, căci în cazul de față, când e vorba de a se sci, decât „Gazeta” a afirmat orî nu ceva negru pe alb, n'au loc nici bănueli, nici isbucniri nestăpănite, nici alte dispozițiuni sufletesci ale d-lui Vlad și ale colaboratorilor săi. Aici vorbesce numai și numai litera, cuvîntul, sensul și tiparul.

te va deranja. Dér de va începe să-ți povestescă despre miliónele lui de dolari, cu cari mai nainte ne umplea și nouă urechile”.

Gardienii plecară, luând felinarul cu ei, ér ușa o încuiară și zăvorîră bine.

Everett audia pașii grei ai celor doi gardieni, cari se îndepărtau. El vîduse adinea-orî la lumina felinarului pe bătrânul ramolit, un moșneag cu pîrul lung, alb, care ședea ghemuit pe pat.

Reporterul dișe șoptind, mai mult pentru sine: „Afurisită situație! Uite unde am ajuns! Dér în curînd voi fi scăpat!”

„Nu este scăpare de aici” răspunse bătrînul cu glas tremurînd.

„Atîta sciu”, continuă Everett, „că am ajuns să-mi formez o idee nu prea favorabilă despre doctorul Jingle”.

„Doctorul Jingle este un șarlatan și fariseu miserabil” dișe bătrînul.

„Sir” reluă reporterul „aprecierea justă, ce vîd, că v'ati făcut despre chinuitorul d-vóstră, pare a-mi dovedi, că sun-

teți un bun cunoscător de ómeni. Imposibil să fiți d-vóstră nebun”.

„Doctorul Jingle cu toate acestea susține, că sunt nebun; gardienii lui îl cred, căci altmintrea n'ar proceda așa brutal față cu mine. Eu însă sunt spiritualmente sănătos, și normal, și am fost în tot-deuna”.

„Și cum a-ți venit aicea?”

„În urma unor intrigî diavolesci am fost adus aici, înainte de asta cu cincî ani. Atunci avusem o bôlă de nervi. Numele meu este William Pearson, sunt de șese-deci și opt de ani și milionar. Familie nu am. Doi nepoți mișei s'au înțeles să s'vîrșescă această fărădelege, pentru-ca să se facă stăpîni pe averea mea. Ce credeți, cum au făcut-o acesta? Ei au mituit cu banî, mulți doi medici și pe un funcționar și s'au înțeles și cu miserabilul escroc, care pōrtă numele de doctor Jingle. Nepoții au cheltuit spre acest scop cel puțin cincî-deci de mii de dolari”.

„Sunt conșinși, că spuneți adevărul”.

„Mulțumesc, iubitul meu Sir!”

„Am să vă liberez — pōte chiar mîne —”.

„Ah, cum ați puté să faceți acesta, căci mi-se pare, că și d-vóstră sunteți în situație analogă?”

„Eu nu sunt nebun”.

„Din contră, mi-se pare că sunteți un tîner foarte cu minte”.

„Ascultă. Eu sunt reporter la diarul

„Nemesis” și fac pe nebunul cu scop de a desvâli tainele acestui asil”.

William Pearson scóse un țipet de bucurie, ridicându-se de pe pat. El esclamă emoționat: „În sfîrșit, în sfîrșit se apropie salvarea, după-ce perdusem deja orî-ce speranță! Să fiți binecuvîntat, Sir, pentru jertfa nobilă ce-ați adus! În sfîrșit voi triumfa așa-dér asupra rîutății!”

Cei doi „nebuni” se apropiară și mai mult unul de altul și bătrînul istorisi reporterului cu deamănentul toate grozăveniile încarcerării sale.

A doua di se opri o trăsură la pōrta asilului. Din trăsură se dădu jos Mr. Nichols și intră în institut.

El dișe doctorului: „Am venit să iau de-aici pe nenorocitul meu nepot”.

„De ce?” întrebă Jingle cu mirare.

„Mi-am schimbat decisiunea”, răspunse Nichols. „Un cumnat al meu, care este proprietar în statul Vermont, renunță pentru clima-i-sănătósă, mi-a scris să-l trimit la dînsul. Liniștea cămpenescă și farmecile naturii pōte fi vor face bine”.

„Sunt de părere, că planul acesta e greșit. Asără a avut un acces de furie, așa că am trebuit să-l închid în celulă”.

„Să încercăm totuși, domnule doctor. Êtă aici am și o scrisóre a doctorului său de casă, care se declară de acord cu planul meu. Sper, că mi-vei înapoia o parte din taxa plătită. Cred, că ați puté fi mulțumit cu taxa pe o lună”.

„Regret foarte mult! Acesta nu pōt să-o acord”, răspunse Jingle dînd din umeri. „În prospectul meu stă scris destul de lămurit, că din taxa quartalului nu se înapoieză nimica, decât în cursul quartalului pacientul móre orî să însănătoșeză. Ar fi să lucrez contra principiilor mele, decât așa face o excepție în cazul acesta”.

Mr. Nichols n'avea încotro și a trebuit să renunțe.

Doctorul chemă pe Ridley și îi donă se aducă pe Everett. Peste câte-va

Etă încă-odată ce a fost tipărit negru pe alb în „Gazeta” nr. 267 din anul curent:

„Se vede, că autorul articolelor amintite din „Kronst. Ztg.” nu e inițiat în înalta politică și diplomație a „naționaliștilor” noștri guvernamentali, cari își exprimă în „Tribuna Poporului” deplina lor satisfacție față de intrarea deputaților sași în partidul lui Tisza, dîcînd că „Sașii au înțeles bine situația” și dînd a-se cunoscîce, că și protegiatul lor, deputatul Dobrei Dr. Aurel Vlad — cu soții săi presumpțivi — vor fi gata la timpul său a intra în partidul lui Tisza.”

Nu se spune aici în mod neîndoios cu litere latine în limba română, ce-o vorbim ađi, că „Tribuna Poporului” este care pune în vedere trecerea lui Vlad cu presumpțivii săi soți în tabăra guvernului?

Cum, pe ce basă și cu ce obraz a susținut și susține deci și acum „Libertatea”, ca ceva pozitiv, că în pasagiul sus citat „Gazeta” e care a bănuțit că Vlad se pregătește pentru cariera guvernamentală, când de fapt acolo nu se vorbește decât de dorințele și așteptările „Tribunei Poporului” în privința acésta?

De ce s'a „indignat” așa-dér cel cu „nota” de la „Libertatea” în contra „Gazetei” și nu în contra „Tribunei Poporului”? De ce a fost „scos din răbdări” când nu fôia noastră, ci cea din Arad este, care a susținut, că Vlad și presumpțivii săi soți de deputăție vor ajuta guvernului Tisza, nu numai în contra obstrucției, ci și alt-fel?

Pôté de aceea, fiind-că Vlad, după „Libertatea”, stă mai aprôpe de „Tribuna Poporului”?

Fiind-că deputatul A. Vlad susține relațiunii amorôse, pe lângă „Libertatea”, și cu „Tribuna Poporului”, se suferă „Gazeta”, se cadă păcatul asupra ei? Nu este asta o pretenție prea bôcănă, prea esagerată și suchiată?

„Că a scris și „Tribuna Poporului” cam așa? O fi, (!) dér „Gazeta” o scie și aceea, că Dr. Vlad stă mai aprôpe ca de ori-ce alt diar de „Libertatea”... („Lib.” de la 6 (19) Dec. a. c.)

Mai scie „Gazeta” încă și alt-ceva. Scie, că „Libertatea” e una cu „Tribuna Poporului”, că aprôpe un an întreg s'au tot tîmăiat una pe alta, ér de când Dr. Vlad a ajuns deputat la Dobra — cu concursul redactorului responsabil al fôiei din Arad, care contrasemnăză și edițiile ungurești ale „Tribunei Poporului” cu articoli linguiștor și de laudă pentru „griful Tisza Istvan”, — ambele foi trăiesc la olaltă ca doi porumbei.

De ce fôia din Arad, care a salutat cu încredere pe șeful noului guvern, nu întempină necum un cuvînt de dojană, dér nici măcar un „dă-te încolo” de lasora ei dulce din Orăștie? De sigur că nu din cauza convingerilor prea tari ale acestei din urmă!

„Că a scris și „Tribuna Poporului” cam așa? O fi! — dér „Gazetei” nu-i era permis nici să ia în sémă vorbele ei. Acésta, diu cei de la fôia din Orăștie, erau d-lor în drept de a aștepta de la esperiența diaristică a „Gazetei” — a acelei „Gazete”, despre care ei au scris în faimosă lor „nota”, că nu scie să desfășure decât „rîntate de bêtân cu minte de copil!”

Cum vine, că „Libertatea” ține parte sôiei de la Arad și acum, după ce strînsă

cu ușa, trebuie să recunoscă, deși cu mare greu, că „Tribuna Poporului” a manifestat o „încredere neîntemeiată” față cu noul guvern?

Ce încredere să pôtă avé omul în „Libertatea” și în Dr. Vlad, când una diu și alta fac, când de-oparte fac sgomot, că n'au încredere în șeful guvernului, de altă parte dau mâna cu cei ce se lîngășesc pe lîngă el.

Purtarea echivocă a celor de la „Libertatea” de sigur, că nu a putut contribui de a-i feri de bănuțel. Cu tôte aceste noi, în acel articol, pentru care ne-au atacat ei, nici măcar nu i-am bănuțit, ci am avut de a face numai și numai cu „Tribuna Poporului” și cu visul ei despre viitôrea acțiune a candidaților de deputăție.

Cum de s'a înfuriat deci așa de mult prietenul cu „nota” în contra fôiei noastre? Cum de au devenit așa de sensibili Dr. Vlad și soți și față cu ce se înregistrează simplu despre ei în „Gazeta”, când deja la două luni după aparițiunea „Libertății” Dr. Vlad scriea în colônele ei, cu propria-i semnătură, că pe el nu-l împôrtă, ce diu și opinéza „Gazeta”, ci se mulțumesc pe deplin cu ce a învățat de la faimosul „socialist lucrător-tipograf din Viena”, care i-a dat talismanul asigurător de isbînda „noului curent”?

Décă se scie cu musca pe căciulă, Dr. Vlad să fie pe pază, și în viitor să nu-și mai alegă apêrători ca pe cel ce ni-a replicat noué, confundînd tot mai tare pe prietenul său, în loc de a-l scôte la mal.

Acésta e duplica noastră, cu care și încheiăm discuția.

SCIRILE DILEI.

— 11 Decembrie v.

„Ex-lex.” Profesorul Dr. Siegfried Reiter din Praga publică în „N. Fr. Pr.” interesante comunicate asupra originii expresiunii „ex-lex”. Din Ungaria a eșit în timpul din urmă locuțiunea acésta și a devenit pretutindenea populară și adesea se puté ceti prin folele străine, că stările de fărădelege ce domnesc în Ungaria, în latinésca barbară a Maghiarilor se numesc stări de „ex-lex”. Barbaria ar consta în aceea, că *ex-lex* ar fi echivalent cu *lex ex est*, adecă că s'a isprăvit cu legea, séu că *ex-lex* s'ar întrebuița în loc de *ex lege*, ceea-ce ar fi egal cu *extra legem*. Dér *ex lege* însemnăză: conform legii, în virtutea legii, și nici-odată: „în afară de lege” — prin urmare tocmai contrarul de la ceea-ce vréu să exprime prin cuvintele *ex lex*. — Décă reunim aceste două cuvinte în cuvîntul *exlex* (gen. *exlegis*), do-bîndim adjectivul clasic latinesc, care indică pe cel ce nu se supune legii. În acceștiunea acésta se găsește fôrte des acest cuvînt la scriitorii secolului II și I a. Chr. chiar și la *Horat* (*Ars poetica* v. 224), unde spectatorul jocurilor dramatice, care în veselia lui destrăbălată se emancipéza de sub lege, este timbrat cu cu-

vîntul *ex lex*. Acest cuvînt trebuie scris așa-dér în viitor reunit și nu separat.

Conferențe publice. Cetim în „Tel. Rom.” de la 24 Decembrie: Inteligența română din orașul nostru (Sibiu), sub egida despărțemîntului Asociațiunii, a luat nobila inițiativă de a ține în cursul acestei ierni o serie de conferențe publice. Am primit cu rară bucurie acésta scire și prin publicarea ei credem a aduce societății române din Sibiu cel mai frumos dar de sêrbătôriile Nascerii Domnului. Pe lângă folôsele incontestabile ce rezultă din ținerea astorfel de conferențe, pe terenul literar, economic și mai ales social, pentru inteligența numărôasă din orașul nostru, era și o datorință de onôre inaugurarea lor. N'avem decât cuvinte de incurajare și sperăm, că exemplul inteligenței siabiene va împintea la muncă nobilă și pe celelalte centre românesce... Prima conferență o va ține d-l asesor consistorial Matei Voileanu, și anume în 27 Decembrie n. la 5 ôre d. a. în sala cea mare a palatului comitatens. Pentru acoperirea speselor efective se va plăti taxă de intrare 20 b.

Jandarmi bătuti. În comuna Dobrestii (Bihor) au ieșit diilele acestea doi jandarmi la fața locului, ca să asiste la o execuție în afaceri de prevaricații silvanale, pe cari locuitorii români de acolo o considerau de nedreptă și apelaseră contra sentinței, însă fără succes. Unul din jandarmi a străpuns cu baioneta pe un țeran omorându-l pe loc. Țerani, în furia lor extremă s'au năpustit asupra jandarmilor și i-au desarmat și bătut réu. Unul din ei se diu, că ar fi chiar murit. — Înca un memento pentru cei chemați să împartă dreptatea, ca să nu aducă poporul la estrem.

O cassă de fer furată. Se scrie din Clușii: În locol societății de credit (Hittelszövetkezet) din strada Maghiară s'a făptuit în nôptea de Marți spre Mercuri 23 Decembrie un furt îndrăsnit. S'a furat o cassă de măr de fer, care avea o înălțime de 2 m. și o greutate enormă. În cassă, erau 50 cor. număr și obligații în valôre de 60,000 cor. Casul acesta este caracteristic pentru vigilența poliției din Clușii. La acest furt trebuie că au participat cel puțin 10 persoane, spre a puté ridica cassă.

Pentru masa studentilor români din Brașov au intrat de la „Unirea” institut de credit și economii în Vad 20 cor. ca ajutor pe anul 1903. — Primescă onorații domni acționari ai „Unirei” cele mai căldurôse mulțămite. — Direcțiunea școl. mediă gr. or. rom.

Sinuciderea unui profesor. Se scrie din Buzău cu data de 22 Dec.: Profesorul de la liceul local, C. A. Teodoru, a fost găsit sinucis la locuința sa din strada Independenței. El a sosit astă-nôpte, la ôrele 12, din București, unde a luat parte la congresul profesorilor; ér la ôra 1 s'a sinucis, împușcându-se în tîmpla dréptă.

Bani furați din tren. În ziua de 23 Decembrie s'a furat din vagonul postei ambulante de pe linia Budapesta—Graz un săculeț, conținînd 63,000 corone.

Defraudare. Prim-comptabilul Isidor Weiss de la banca de credit din D.-S.-Mărtin a defraudat sume însemnate de la acésta bancă. Luat la interogator a mărturisit totul. Defraudantul n'a fost arestat, fiind proprietar al mai multor case și ofițer în rezervă.

Wilhelm II și Loubet. Impératul Wilhelm a primit în ziua de 22 Dec. pe ambasadorul frances din Berlin, care i-a prezentat felicitările lui Loubet, președintele republicii francesce, pentru vindecarea sa.

Confirmarea unor temeri. Diarul „Times” primesce din Chișineu (Basarabia) telegrame, în cari se confirmă scirile cum-că evreii de acolo se tem, că la Crăciun au să se petrecă noué escese contra lor. „Times” a primit aceste telegrame de la evreii din Chișinău.

Vineri în 25 Decembrie (I di de sêrbătôre) este deschisă farmacia „la Urs” a lui Victor Roth de sub casina română.

Dare de sémă și mulțămire publică.

Cu ocasiunea arangerii petrecerei în favorul bisericeii gr. ort. din loc întemplată în 7 l. c. s'au încasat în total 844 cor. 10 fil., subtrăgându-se spesele de 70 cor. 2 fil., rezultă deci un profit curat de 774 cor. 8 fil.

Cu supra solvirii au binevoit a contribui următorii domni: Peccol Eugeniu cu 17 cor., Dr. Aladar Ajtai, Dr. Nagy Ignatz, Lenkes Iozsef, Barcza Kelemen, Zsau Alexandru și Dr. Kölgyesy Adrian Antal cu câte 7 cor. Ioan Muntean, Ioan Baciu cu câte 5 cor., Herman Iosef, Vots Otto cu câte 4 cor., Teodor Făgăras, Schönfeld N., Teodor Dobo, Kardos Mihaly, Ioan Tocaciu, d-ra Mina Pop cu câte 3 cor., Benczelits György, Savu Moise, Dr. Victor Bontescu, Lădy Gyula, Dr. Leo Parasca, Muntean Farkas, Dr. Augustin Streitaru, Dr. Gavril Suciu, Károly Kálmán, Muzsnay Béla, George Nicoară cu câte 2 cor. 40 fil., Aurel Eliu, Dr. Munkaesi Zsigmond, Ambrosiu Sielariu, N. N., George Tulvan, Kalabisz I., Dr. Candin David, Dr. Török A., d-na Neti Ciuciu, Schillinger N., Schuller N., Timariu Pêtruți, Fehér Robert, Toth István, Anica Roșca, Dobo Nicolăe, Bontescu M., Dr. Varga N., N. N., Iulius Popovits cu câte 1 cor. 40 fil., Titu V. Gheaja cu 3 cor. 40 fil., Fleischer Vilmos, Lazko N., Pompeiu Neustädter, Dobo Ioan, Olariu Nicolae, Teodor Iozsef, Dr. Iacob Radu, George Eperjesi, d-ra Ida Bersan, Szijarto Béla, T. Vasinca, I. Hica, N. Tirea, Nemes Niculiță, Teodosiu Marcu, Radu Aurel, N. N. cu câte 40 fil., Iuliu Ciuciu cu 2 cor., Ioan Cornea cu 1 cor.

Și pe calea acésta comitetul parochial își ține de o sfântă datorință, ca să aducă cele mai vii și căldurôse mulțămite acelor marinimoși domni cari au binevoit a contribui cu suprasolvirii și tuturor cari au participat, făcînd prin acésta posibil, ca cheltuelile mari avute cu renovarea bisericeii să se acopere în parte din venitul acésta.

Tot cu acésta ocasiune rugăm pe acelea stim. dómne ca să primescă afecțiunea deosebitei noastre stime și recunoscințe, pentru-că nu au pregetat de a ne da mână de ajutor la întreprinderea noastră, colectând pe sémă bisericeii și aranjînd sortarea obiectelor pentru tombolă, mărind prin acésta profitul material și reușita morală. Rugându-le ca și în viitor cu ocasiunea ori-cărei întreprinderi umanitare să fie conduse de cele mai nobile sentimente arătându-se întotdeuna demne de rolul însemnat ce-l au în viața popórelor, mergînd alătura cu bărbații.

În numele comitetului parochial al sfintei bis. gr. ort.

Hațeg, în 12 Noembrie 1903.

Cornel Popovici, Ioan Baciu,
membru comit. par. curator prim.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 23 Decembrie. Curia r. în ședința sa de astăzi a anulat sentința curții cu jurați din Clușii, prin care părintele Ioan Moța fusese condamnat la un an închisore și a ordonat nouă pertractare.

Londra, 23 Decembrie. Raporturile dintre Rusia și Japonia sunt la extrem iscordate. Japonia așteptă răspunsul Rusiei la ultima notă de pretensiuni. „Times” află, că o soluțiune pacinică a conflictului e imposibilă și că în tot momentul se pôte aștepta declararea războiului.

Viena, 23 Dec. În cercurile financiare de aici s'a răspândit svonul, că nu se mai pôte spera o pace între Rusia și Japonia.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop

minute reporterul părăsi asilul împreună cu pretinsul său unchiu. Jingle privia în urma lor zimbînd ironic. Făcuse o bună afacere. Nici prin gând nu-i trecea, că a intrat în cursă.

Trăsura merse pe șosea și nu peste mult se opri la un birt, unde aștepta Mr. Swan, care se sui de asemenea în trăsura.

Everett raportă tôte detaliurile aventurii reușite și se luă hotărîrea, de a libera încă în aceeași di și pe nenorocitul William Pearson.

După-ce sosiră în Newyork, ei luară numai decât măsurile necesare. În după amiaza aceleași diile organele justiției însoțite de poliști și medici făcură o descindere la asilul doctorului Jingle. Grație denunțului și descrierii esacte a lui Everett au găsit în celula din subsol pe nenorocitul bêtân.

Institutul a fost perchisiționat cu de aménuntul. Pacienții și personalul de serviciu au fost supuși unui interogator. Gardianii și gardianele se scusau, că ei n'au făcut decât a urma ordinele doctorului. Acesta a fost depus în arestul preventiv.

În cursul cercetărilor s'au mai dovedit alte două casuri analôge cu cel al lui Pearson.

Tribunalul găsindu-l vinovat, l'a condamnat la mai mulți ani de temniță.

William Pearson ajuns érași în posesiunea miliónelor sale. Nepoții lui și complicitii acestora fură sever pedepsiti. El visită pe nobilul său salvator, i-a dăruit un capital de o sută de mii de dolari și i-a promis, că-i va lăsa după mórtea sa încă o sută de mii. Restul averii sale de milióne îl va lăsa pentru scopuri filantropice. Neamurile sale nevrednice n'o să capete nici o centimă.

Everett publică în „Nemesis” o serie de articole, în cari descrie cele vădute în asilul doctorului Jingle. Aceste articole au provocat enormă senzație și au contribuit fôrte mult la răspîndirea jurnalului.

Nu peste mult se căsători apoi cu iubita sa Geraldina și se făcîu companion cu socrul său la diarul „Nemesis”.

Oniță.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga lângă portul postal arătat, încă 2 bani pentru recomandație.)

Cărți de rugăciuni și predicii.

Micul mărgăritar sufletesc, cântăceală de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto).

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onoarea Preacuratei Fecioare Maria pentru folosul și mângâierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto).

Cuvântări bisericesci scrise de Ioan Papiu Tom. III. Prețul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvântări bisericesci de Ioan Papiu: tomul III cuprinde cuvântări bisericesci acomodate pentru orice timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto).

Predici pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an, de Em. Elefterescu, cunoscut atât de bine în cercurile românești din numărusele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. porto).

Predici pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Deharbe, de V. Christ. Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70).

Cuvântări bisericesci pre sărbătorile de peste an scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. (pl. 30 b. porto).

Cuvântări funebre și iertăciuni din autori renumiți, prelucrate de Titu Budu. Tom. II. preț. 2 cor. (plus 20 b. porto).

„Cartea Durerii“ de Emil Bougaud, tradusă din originalul francez de Iacob Nicolescu, editura lui Dr. E. Dăianu. Timișoara 1895. O cântăceală de mângâiere sufletescă, care costă legată 3 corone (plus 10 bani porto).

„Cuvântări bisericesci de Masillon“ traduse din originalul francez de Ioan Genț protopop gr.-cat. român al diecezei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predicii de ale vestitului orator eclesastic francez. Prediciile sunt

impărțite de traducător după anul bisericesc *resăriten*, și fie că re-este pusă la acea Duminecă sau sărbătoare, cu a cărei evanghelie se potrivește predica. Un volum elegant de peste 400 pagini în 8° cu portretul lui Massilon. — Traducerea se distinge printr-un limbajiu ales. — Prețul 5 corone (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

Mama sfântului Augustin de Emil Bougaud, traducere de Salba. Editura d-lui prof. Dr. E. Dăianu. Tipografia arhidiecezană din Blăși. Cartea are 31 cote de tipar (500 pagini) și este fructul ostenelelor unor laboroși studenți în teologie dela universitatea din Budapesta Cuvântul „Salba ne reamintesc societatea literară cu același nume a teologilor din seminara desființată „S-ta Barbara“ din Viena, cărei societăți și mulțumim publicarea Fabiolei și a unei părți din catechismul cel mare a lui Deharbe. Traducătorii ne ofer o lectură edificatoare în stil îngrijit, tiparul curat, hârtia bună. Prețul unui exemplar legat elegant în pânză este 4 corone (+ 30 b. porto). Un exemplar broșat 3 corone (+ 30 b. porto).

Scrieri scolare.

Recompensele și pedepsele în școala populară, studiu pedagogic de d. Darnu, cu un adaus, 64 pag. format mare. prețul 60 bani, se poate procura dela Tipografia A. Mureșianu, precum și dela autor și din librării.

Cântul în școala populară de Iuliu Pop, învățator în Năsăud. Teoriă, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățători și părinți, prelucrat de Basiliu Băpu, profesor la seminariul din Blăși. Prețul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbii române, pentru școlile inferioare, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de Ioan Papiu-Partea I. Etimologia. Edițiunea II. Prețul 50 bani.

„Învățătura creștinăscă“ sau *Catechismul mare* pentru tinerimea greco-cat. Edițiunea III. (1898). Cu binecuvântarea episcopului de odinioară al Gherlei, Ioan Alexi. Noua edițiune a apărut cu îmbunătățiri și e tipărită cu ortografia cu semnă. Conține 284 pag., format 8°, e legată solid și costă cor. 1.60 (cu posta cor. 1.80).

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor preparanțiali, la învățătorii și a altor oameni pe școală de V. Gr. Borogvan prof. de peda-

dogie. Edițiunea III. Prețul 2 cor. 40 bani (+ 10 b. p.)

Oral general pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățator de Georgiu Magyar. Prețul 80 b. (+ 10 b. p.)

Curs practic de limba maghiară pentru școlile popor. rom. întocmit pe baza noului plan ministerial de învăț. de Ioan Darnu, cu concursul mai multor bărbați de școală. Partea I. pentru anul I-ii și al II-lea de școală. Prețul 32 bani (+ 10 b. p.)

Scriptologia, seu modul de a învăța cetitul scriind. Îndreptariu pentru învățătorii la tractarea Abecedarului de Basiliu Ketri prof. preparanțial pens. Prețul cor. 2. (+ 10 b. p.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Decemv. n. 1903
Renta ung. de aur 4% 118.90
Renta de corone ung. 4% 98.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2% 91.10
Impr. căil. fer. ung. în argint 4% 98.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis. 93.40
Bonuri rurale croate-slavone 98.50
Impr. ung. cu premii 206.—

Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin . 164.25
Renta de hârtie austr. 100.55
Renta de argint austr. 100.50
Renta de aur austr. 120.80
Rente de corone austr. 4% 100.70
Bonuri rurale ungare 3 1/2% 93.40
Losuri din 1860. 155.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară . 16.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit. 783.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit 691.50
Napoleoniori 19.06
Mărci imperiale germane. 117.17 1/2
London vista 239.32 1/2
Paris vista 95.15
Note italiene 95.30

Cursul pieței Brașov.

Din 25 Nov. n. 1903.
Bancnot rom. Cump. 18.90 Vând. 19.94
Argint român. „ 18.80 „ 18.90
Napoleoniori „ 19.04 „ 19.10
Galbeni „ 11.20 „ 11.30
Ruble Rusesco „ 2.53 „ 2.54
Mărci germane „ 117.25 „ 118.40

1217—1903

vgrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zernesti kir. járásbiróság 1903 évi V. 34/3 sz. végzése következtében Dr. Mosoi János brassói ügyvéd által képviselt Cheroiu G. Jón simoni lakos javára Gontia Petru simoni lakos ellen 16 kor. 70 fil. s járul. erejéig 1903. évi május hó 5-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 648 koronára becsült következő ingóságok u. m.: pej-kancza, juk, szekér stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zernesti kir. járásbiróság 1903-ik évi V. 34/7 számú végzése folytán — kor. tökekövetelés, és eddig összesen 25 kor. 80 fil-ben biróilag már megállapított költségek erejéig Simonban Gontia Petru házánál leendő eszközlésére 1904 évi Január hó 2-ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zernesten, 1903 évi Deczember hó 3-ik napján.

Huszár Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

1—1. (1120)

FILIALA G. FOITH, Tîrgul Pómelor 18, lângă Eremias.

Din cauza desfacerei totale a Filialei mele, **vînd cu prețuri ieftine**, scădute, chiar și sub prețul de cumpărare, **tote mărfurile** și tot asortimentul de rufărie de tricot bumbac și lână, pentru dame și bărbați, tot soiul de ciorapi, mănuși, bumbac de împletit și croșetat, dantele de ață, frumoșe, fuste, lingerie și cravate frumoșe.

Prăvălia este de închiriat de la 1 Ianuarie 1904,

Cu totă stima **GEORG FOITH.**

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de morțe, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rînd, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisune și **depon de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de **marmură**, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un **car funebru** vînet, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se esecută **prompt și ieftin**, i a u asupră-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

La casuri de morțe a se adresa la

E. Tutsek.

12—*

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1903.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-20 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 8-13 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10-26 m. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 11-40 m. a. m.
- III. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la órele 6-50 séra.*
(* Circulă numai până în Predeal)

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5-25 min. dim.*
- II. Trenul mixt la ora 8-45 min. a. m.*
(* au legătură până la Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul de per. la ora 2-50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zernesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ora 5-25 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 5-07 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 7-50 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 9-27 min. séra.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul accel. la ora 2-18 min. p. m.
- II. Trenul mixt la ora 9-18 min. séra.
- III. Trenul pers., la ora 5.— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la ora 7-41 min. dim.
(care circulă numai dela Predeal).

Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óre 8-25 m. dim. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- II. Trenul de pers. la ora 1-59 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul mixt, la ora 6-10 m. séra.*
- IV. Tren de pers. la órele 10-01 m. séra.*
(* au legătură dela Tușnad).

Dela Zernesci la Brașov (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1-07 min. p. m.